

Versterken vitaliteit sportverenigingen

Sportclubondersteuning SportUtrecht

Aanleiding

Utrechtse sportverenigingen¹ vormen het fundament voor de sportinfrastructuur in de stad en dragen daarmee bij aan een sterke sociale basis. Ze voorzien in goed en bereikbaar sportaanbod waar Utrechters kunnen sporten en bewegen. Ze vormen daarmee een belangrijk onderdeel van een gezonde leefstijl/gezond stedelijk leven. Sportverenigingen zijn van grote maatschappelijke waarde. Veruit de meeste vrijwilligers in de stad zijn actief bij een sportvereniging, ze zijn broedplaats voor talent en bieden veel mogelijkheden voor ontwikkeling, ontmoeting en meedoen. Vitale verenigingen zijn daarnaast beter in staat sportparken flexibel en efficiënt te gebruiken en de groei van de stad te faciliteren. Het is daarom van belang dat de Utrechtse sportverenigingen vitaal zijn.

De meeste sportverenigingen hebben hun zaken goed op orde, maar door de uitdagingen waar een sportvereniging mee te maken heeft, is in de afgelopen jaren gebleken dat bij een aantal verenigingen de vitaliteit minder goed was. In enkele gevallen is de vereniging opgeheven of gestopt met bepaalde teams.

In deze notitie is uitgewerkt wat verstaan wordt onder een vitale sportvereniging en op welke wijze ondersteuning geboden kan worden om de vitaliteit te versterken. We streven in gezamenlijkheid met de sportverenigingen, SportUtrecht en Gemeente Utrecht naar vitale Utrechtse sportclubs, die ook in de toekomst een belangrijke rol blijven vervullen in het Utrechtse sportlandschap.

De ambitie: versterken vitaliteit van sportverenigingen

De vitaliteit van een sportvereniging geeft aan in hoeverre een vereniging in staat is haar corebusiness naar tevredenheid van de leden en binnen de beschikbaar zijnde middelen, zoals vrijwilligers, financiën en accommodatie te organiseren. Het gaat tot slot over de vraag of de vereniging op dit moment en in de toekomst in staat is haar leden een kwalitatief goed aanbod van activiteiten te bieden in een positief, pedagogisch verantwoord en veilig (sport)klimaat.

Een **vitale vereniging** heeft een (krachtig) bestuur en de (financiële) basis op orde, is in staat om in een veilige omgeving en met een positieve sportcultuur het spelletje te organiseren waarvoor zij is opgericht en is in staat om mee te bewegen in de uitdagingen van de toekomst, ongeacht haar ledenaantal.

Aanpak

In de Sportnota is het streven om het versterken van de vitaliteit bij Utrechtse sportverenigingen, waarbij deze onder druk staat, beschreven. SportUtrecht biedt de benodigde ondersteuning. Bij het bepalen van de vitaliteit wordt gekeken naar de organisatiekracht van de sportvereniging. De SportUtrecht scan geeft een indicatie van de vitaliteit door inzicht te krijgen op onderstaande indicatoren:

- 1) Ledenontwikkeling

¹ Waar we in deze notitie spreken van sportverenigingen, bedoelen we ook anders georganiseerde sportaanbieders zoals stichtingen die sport- en bewegen organiseren in de stad.

- 2) Financiële stabiliteit
- 3) Stabiel vrijwilligerskader
- 4) Passende accommodatie
- 5) Beleidsontwikkeling

Inzet SportUtrecht

SportUtrecht ondersteunt de verenigingen bij uiteenlopende vraagstukken en organiseert diverse netwerken waarbij verenigingen hun kennis en ervaring delen. Wanneer de vitaliteit van een vereniging onder druk staat en het bestuur ondersteuning op het versterken van de organisatiekracht wenst, gaat SportUtrecht in gesprek aan met de betreffende sportvereniging. Op basis van een probleemanalyse wordt er gezamenlijk een plan van aanpak opgesteld. Op basis van het vraagstuk wordt gekozen voor één van onderstaande aanpakken, namelijk: 1) themagerichte ondersteuning met meerdere sportverenigingen tegelijk of 2) individuele verenigingsondersteuning waarbij de duur van de ondersteuning afhankelijk is van de voorliggende uitdagingen.

De ondersteuning van sportverenigingen in het versterken van hun vitaliteit is niet gekoppeld aan het gebruik van een gemeentelijke sportaccommodatie. In de basis komen alle Utrechtse sportclubs in aanmerking voor verenigingsondersteuning vanuit SportUtrecht. De ondersteuning is altijd maatwerk en per casus verschillend. Per situatie wordt de afweging gemaakt welke ondersteuning vanuit SportUtrecht wordt ingezet en of ook ondersteuning vanuit de gemeente nodig is om de vitaliteit te versterken.

Signaleren en monitoren vitaliteit

De vitaliteit van verenigingen kan met verschillende methoden in kaart worden gebracht. De SportUtrecht Scan geeft elke twee jaar een algemeen beeld van de vitaliteit van de verenigingen. Een analyse van deze scans door de jaren heen, geeft per vereniging weer hoe deze zich heeft ontwikkeld. Indien er nog geen gegevens van een vereniging bekend zijn, wordt er tijdens een eerste gesprek een zogenoemde QuickScan ingevuld. Hierdoor krijgt SportUtrecht een eerste inzicht in de vitaliteit van de vereniging, die verwerkt wordt in een vitaliteitsmatrix. Bij een 'kwetsbare vereniging' wordt bekeken hoe SportUtrecht proactief ondersteuning kan bieden. Dit kan op alle vlakken van de organisatiekracht. Pas wanneer de vereniging de organisatiekracht op orde heeft, kan er gekeken worden naar het uitbreiden van de maatschappelijke rol, richting de zogenaamde 'Sport doet meer' vereniging.

